

ANY VI

NÚM. 249

BARCELONA 2 JUNY 1893

—Hi ha hermosuras hasta allí,
de moviments hasta allá,
de gracia com no se qui,
pero que m' iguali á mí...
cap... ¡'M poden ben miral

CRÓNICA DE LA SETMANA

→ Sabis y Burros ←

Lescrit que motiva la present crónica porta ja alguns dies de publicat; correspon a la revista "L'Avenc" de 30 d' Abril últim.

Pero com que l' tal periódich no es de la meva devoció, no va arribar a mas mans fins un dels dies de la setmana passada, en que un amich meu me va fer fixar ab los atreviments y descortesias que 's consignan en l' articlet de la esmentada publicació, titulat *Revista general*, en la part que s' ocupa dels Jochs Florals d'enguany.

Que 's reuneixin uns quants joves pera publicar una revista, ahont publiquin travalls deguts a la *grandiositat* del seu talent, ab lo fi de que 'ls seus papás y demés individuos de la familia, los celebrin en companya dels seus amichs y coneguts; se pot dispensar.

Qu' aquets joves s' engiponin pel seu us una ortografia cursi y estrambótica; se 'ls pot permetre.

Pero qu' aquets xavals, enorgullits sens dupte, perque alguns escriptors de valia ab marcada benevolencia 'ls han deixat publicar los seus travalls en aquella mena tan estranya d' escriptura, se creguin autorisats pera usar continuament un tó doctoral y posar com draps bruts a escriptors de debó que no s' han volgut enmotllar, sino a las sevas ximplesas a las sevas puerilitats, es tan censurable, tan punible, que las personas sensatas haurían d' abstenirse de comprar publicació tan sàbia y 'ls que per casualitat la comprassin haurían d' anar corre-cuyta a depositarla en un lloch que jo sé.

Prescindint del concepte mesqui que de la literatura tenen format, ja que voldrían ferla única y exclusivament objecte de política regionalista, puig per ells no son prou grans los lemas *Pàtria, Fé, y Amor*, se permeten classificar, en la esmentada *Revista general* a la plana major dels escriptors catalans en sabis y burros—diguemho aixís—pero d' una manera cómoda y salada, sense fundar las sevas afirmacions.

Avuy en dia pera ser sabis no es necessari aquest requisit; basta trovarho tot dolent y cridar forsa perque 'l que crida mes sembla que tinga rahó.

Segons ells los sabis son: en Verdager, en Matheu, en Mestres, en Guimerá, l' Oller y l' Almirall; y 'ls burros: en Pitarra, Balaguer, Rubió y Ors, Bofarull, Roca y Roca, Pelay Briz, Careta y Vidal, Ubach y Vinyeta, Riera y Bertrán, Marti Folguera, Cullerell, etc., etc.

Vamos, encara han sigut modestos no posantshi ells en la llista del sabis.

Respecte a aquesta primera llista devem dirlos que, efectivament, son tots ells distingits escriptors, alguns dels quals potser han sabut adaptarse millor a las corrents modernas, sense eximirse per xó dels mateixos defectes que en los burros censuran; lo que podém probarlos lo dia que *tinguin lo gust de venirnos a veure*.

¿Perque aquells sabis hagin sabut compendre mellor qu' aquets burros lo gust qu' impera en la actualitat, pot afirmarse que 'ls uns valen mes que 'ls altres?

No y mil voltas no.

Los gustos en literatura varian com las modas en lo vestir.

¿Pot dirse que la una es mellor que l' altra?

Jo crech que fora tonto assegurarho. Si algún dels heroes de Numancia, per exemple, veyá a un gomós dels nostres días, potser de tan riure se li sentarían las barras.

¿Vol dir aixó que 'ls escriptors de la llista de burros no son del gust d' ara?

Los homes de *L' Avenc* ho diuher; jo 'm guardaré d' afirmarho.

Es qüestió d' apreciacions.

La única cosa que puch dir es que si tots fossin com lo cap de llista—ó siga en Pitarra— que per ser lo primer, deu esser, segons ells, 'l que ho es mes, los catalans del últim ters d' aquest sigle 'ns podriam vanagloriar d' haver tingut entre nosaltres, als genis mes lluminosos y als que mes esplendor deurian la literatura y lo teatro catalans.

No sabém si 'ls escriptors ofesos se ventarán las moscas ó si desprestarán las frasses duras que 'ls han dirigit, pero si a la nostra má estes lo pandero, pera evitar novas rarasas, procederíam com molts papás ab los nens mals creyents:

Una surra y al llit sense sopar.

LLICENCIAT VIDRIERAS.

Content y enganyat

Lo benigne del Ximplici,
l' altre nit. a n' als companys,
esplicava de quin modo
tot disputant ab en Blay,
aquest, entre molts cosas
va cridarli: «Porch singlá»
—¿A mi tractarm' d' aquest modo?
—deya 'n Ximplici, cremat,—
A na mi, dirme... tocino...
¿Llamps y trons, y trons y llamps!
—«Retira aquestas paraulas,
tot trayent foch pe 'ls caixals
li va dir,—puig será facil,
que 'n surtis perjudicat.—
Y veyent mon posat sério
en Blay me va contestar:
—¿Que retiri lo que hi dit?
No creguis que 'ho fassi may.
—Considera Blay, que 'm sento
que 'm puja la mosca 'l nas...
—Donchs Ximplici, si te 'hi puja,
tindrà 'l treball de baixar.
—Mira Blay que no m' aguanto...
—Si no t' aguantas... caurás.
—¿Que te 'n burlas?
—No me 'n burlo.
—Es que si te 'n vols burlar...
—Be vaja; de lo que 'hi dit
ne retiro la meitat;
lo de singlá, per exemple...
¿Quedas satisfet?

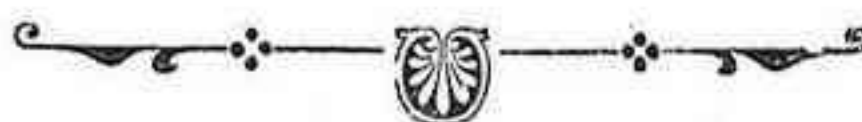
—Bastant.»

Si be soch un porch... encara,
al menos, no soch singlá.

DOLORS MONT.

Ploma, tinter y paper

FAULA

UNA hermosa ploma d' oca
y una fulla de paper
tenían feyna no poca
enaltint lo seu valer.

Deya la ploma:—Jo só
la palanca del progrès;
sensa mi la ilustraciò
y 'l talent no foran res.

Lo plan no s' explicaría
faltant jo, dels grans invents,
ni 'l home sabi podria
estampar sos pensaments.

L' ànima del mon, la gloria;
jo só y la immortalitat,
jo eterniso la memoria
de tota la humanitat.

La meva missió es tan alta
que á etéreas regións me dú;
faltant jo. tot lo bè falta...
qui mes gran que jo? Ningú!—

Lo paper deya:—No cridis,

ploma, no te alabis tant,
que es molt just que no m'olvidis...
Jo com tú també só gran.

Pel sorrám de la ignorancia
se trobaría atascat
lo progrès, si jo ab constancia,
nou impuls no li hagués dat.

Si 'l saber sobre mi grabas,
jo guardo lo que has escrit;
tú escribint ta missió acabas,
jo may la dono al olvit.

Pel progrès tant d' amor sento
que á etéreas regións me dú,
puig primer morir consento
que esborrar lo que has fet tú.

Per mi no 's pert la memoria
dels sigles: jo só 'l progrès,
jo só la vida, la gloria,
qui mes gran que jo ¡Cap més!—

Un tinter foll de sentirlos
los vá interrompre á la fi:
—Ligau-me ignorants, vá dirlos;

qué fariau sense mí?

Tal vegada perque só
negre y lleig m' heu olvidat;
¿No só tan útil per xò
com vosaltres que heu parlat?

Es negra ma sanch y pinta
ab vius colors lo progrès;
qué fariau sense tinta?
no podria pas fer res.

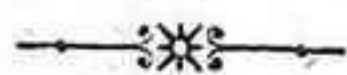
També tinch la meva part,
alabarme també puch,
puig si vosaltres sou l' Art
que fariau sense such?

La ploma y tinter callaren
tant punt lo tinté ha parlat.
y ab lo cap baix s' hi acostaren
murmurant:—Has dit vritat.

La ploma es la classe noble,
lo papé 'ls que tenen l' or,
y 'l tinter lo pobre poble
que 'ls dóna la sanch del cor.

PAU DE LA LAYA

CANTARS

D' ensá que 't coneix, Estrella,
que no vull may que ningú
per diná 'm fassi escudella
puig m' en fas de sobras tú.

Si vols que 'l bulto no escorri
no 'm fassis cap mes petó,
puig, noya, fas una oló
que 't diré jo... d' all-y-oli.

MANEL DEL TRANVÍA.

NO HI FA RÈ

SERNE meva, sempre meva,
un jorn me vares jurar
y al cap de dos o tres mesos
ab un altre 't vas casar.

No hi fa ré, jo m' en alegro;
puig si vols que 't sigui franch
de fer ab tú tant lo ximple
ja me 'n anava cansant.

M. EMULAP.

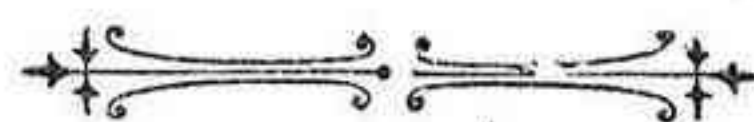
SONET

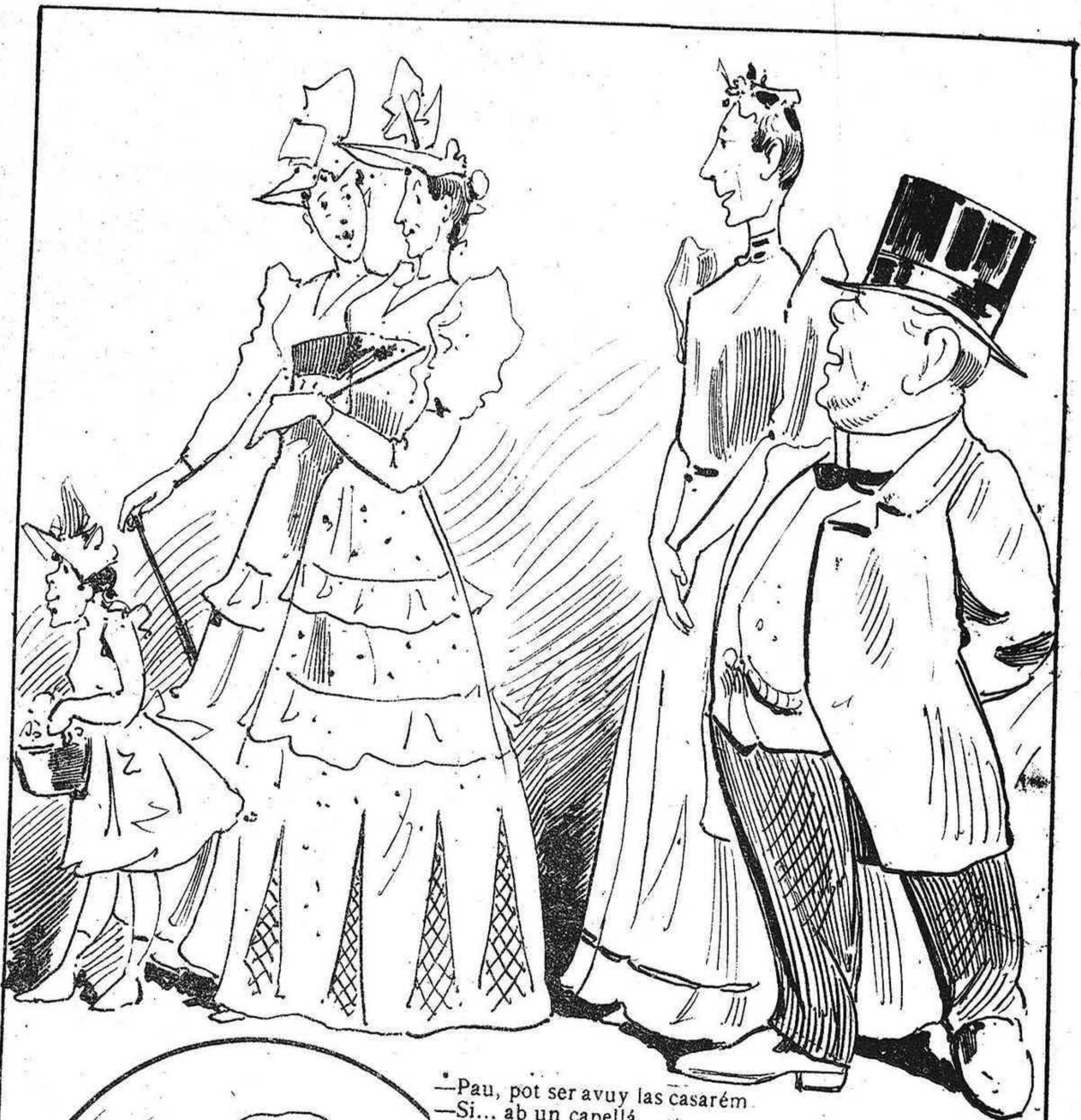
¡NO!

Si ab tot y esser tan poch lo que 't dema no
me dius, Trino, que nó, y ab aquest to no
lo que per cert, maqueta, no t' abo no
(pues no m' agrada fer paper de Ta no).
¡Oy qu' haurias respost si com Fula no (1)
m' ho hagués emprés sens ton permis? ¡Un tro no!
m' hagueras erigit com á ell l' enco no
matánt de lo teu cor, senyora Va no. (2)
¡Un petó m' has negat! No m' amohi no
per tan poqueta cosa, hermosa Tri no
pues sab las tevas manyas aquest Bru no
jo, com aquell Fulano, qu' endavi no
per lograr mos proposits fent lo tu no
veurás quan 'ribi 'l cas com lo penti no.

JOSEPH OLIVERAS

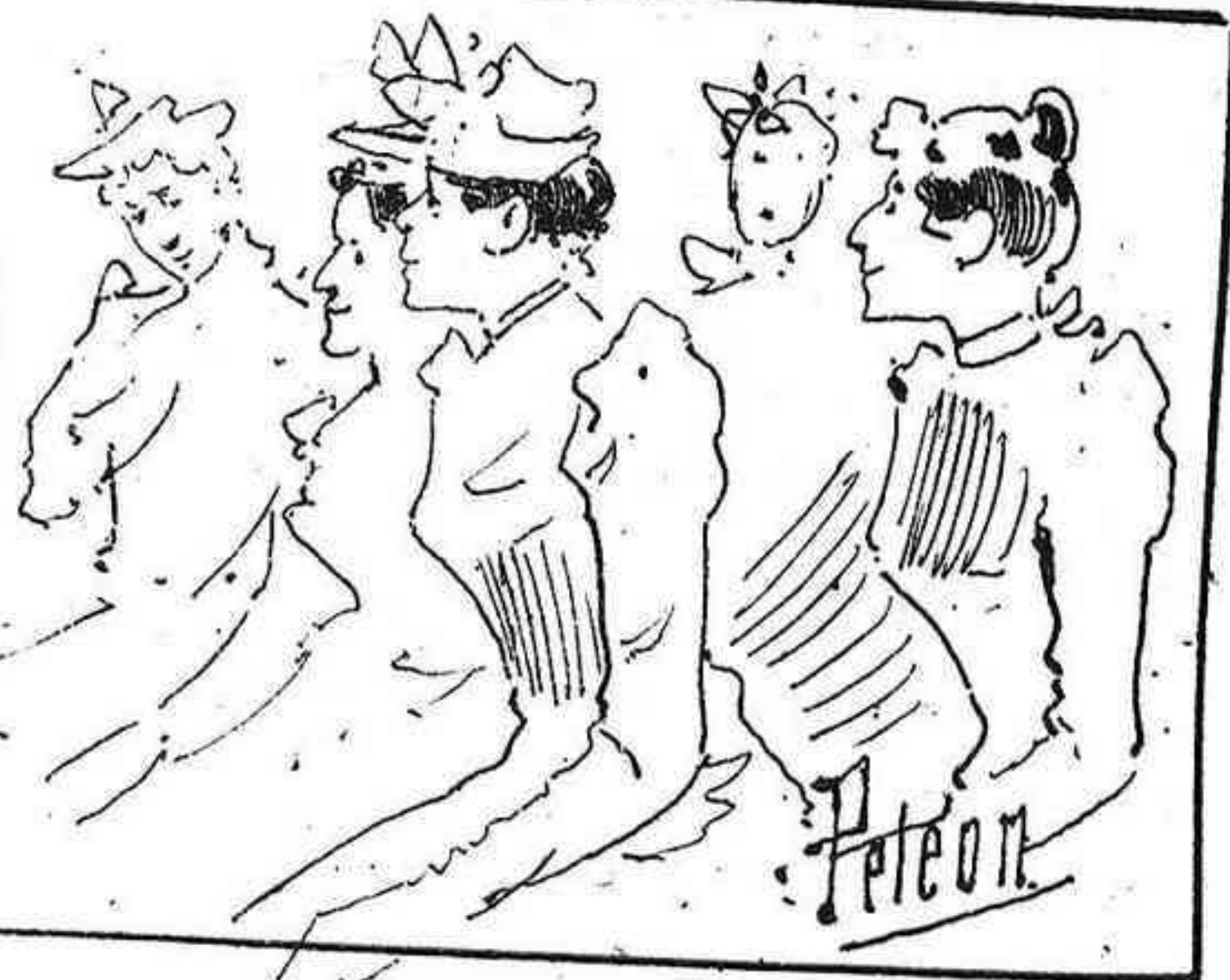
1 Un que jo se.. y tú també.
2 Vanitos.

—Pau, pot ser avuy las casarém.
—Si... ab un capellá.

—Qu' ets guapo!... y quin ruquet
mes ben planxat!

—Ay, que tardan los gegants.
—Prou que 'ls fem nosaltres.

EN POLVORA

Peleon

Escenas del segon y tercer actes de la última obra del Sr. Guimerà.

LA GLORIA!

JA fa com lo *champagne*, l'oli d'oliva y l'aygua de Rubinat.

Se 'n gasta tanta, que pera trovarne de llegítima es inútil demanarla en lloch.

Ara... l'adulterada es tanta, que 's trova per tot; fa com lo *gram*, per tot s'arrela.

Un tipo inventa un cáustich pels ulls de poll; fa presentarse á quatre gacetillers y á cambi d'un dinar al Continental ó á la Fonda de Sant Agustí (que també ho saben arreglar) ja té quatre gacetillas que l'enlayran á la altura de *Mr. Cristophol*, célebre pedicuro de Napoleón lo *Gran* y lo primer adressador de peus de pinya que va haverhi en lo mon.

En literatura hi ha *tantas glorias* que poden donarse á preu de figas de *cufí*, que, segons en Vilanova, quan han engreixat los tocinos de Mallorca, van á dotze quartos la portadora.

Basta, si 's tenen diners, fer algun dispendi; traduir, encare que malament, á *Labiche*, ó á *Sardou* y repartir un centenar de butacas als amichs y uns quants rals al *quese de la claque*.

O ficarse á algun círcul literari y comensar per fer de *peó*; es á dir, á aplaudir ab mans y peus, las obras, per mes que sigan fusellables, dels *cap-padres* de la colla.

També 's logra algun premi, si s'es bon minyó, en los certámens hont hi ha encare *mansos* que 's gastan los quartos comprant premis perque aquestos *glorificats* n'omplin los mobles y las reconeras de casa seva que sempre serveixen may siga sino pera fer enrogir de satisfacció als pares del *llorejat poeta*.

Los actors d'avuy també están enfitats de gloria, y partiquin hi ha que en questió de *lauros* dóna trenta y ratlla á don Carlos Latorre y á don Julián Romea.

No fa molt temps que en la *taula pepitoria* d'un mal actor, que ell mateix s'ha posat *los tres entorxats*, hi vareig veure una planxa de plata ab llorer y tot, del mateix metall, hont ab lletras dauradas se 'l tractava d'eminent.

Sort que qui li va fer lo regalo pot dir en tot temps que se 'l va rifá y ningú ho posará en dupte.

Ahir mateix vaig trovar á la Lluçia, una dona que m'havia portat á bras, que té un fill que *fa paperets* en un dels teatros de la localital, perque cada dilluns va á rentar las rajolas del pis del empresari.

—Sr. Serrallonga! va cridar encara no va veurem. ¿Que no va anar al benefici de 'n Pepet?

—De quin Pepet? vaig exclamar no sabent de qué 'm parlava.

—Ay, ay, del noy. ¿Que no ho va sapiguer? Si tots los diaris ho varen dur.

—No, no... ja fa anys que no m'acosto á cap teatro perque, francament, no m'agrada lo *menú* que fa temps s'hi dona.

—Ay... voldria que hi hagués estat...

—Ho sento... Que tal? va fer diners?

—Fugi, home, diners!.. qui 's recorda de diners? la gloria!.. la satisfacció! Afiguris que li van regalar tots

los companys del obrador una corona de plata que lo públich estava empenyat en que se la posés en escena.

—Y no va ferho?

—Veurá, la modestia sempre está bé.

—Mal fet, dona, mal fet... Se l'havía de posar, y anarsen ab ella á casa.

—Vol dir?

—Si, dona; demá ho farà un altre y la *gloria* d'haver sigut lo primer de sortir *coronat* del Teatro, ningú se la disputava.

—No 's pensi... tot es l'atinarhi.

—Com que en la seva carrera no ha de ser l'última corona que li regalín, que se 'n recordi.

—Prou que le 'n faré recordar jo. Després li varen tirar coloms ab cintas de colors.

—Ja devia fer bonich...

—Los pares de la seva xicota van estar tota la tarde treballanthi.

—Y van ser molts los coloms?

—Tretze.

—Vaja, dotzena de frare.

—Miris, pensém fer airós cada dia fins que s'acabin.

—Si que pot dir que será un arrós que *sabrá á gloria*.

—Veurá; tot es comensá... Ara guanya dotze ralets, pero la temporada que vé pot ser l'apujin de mitxa pesseta.

—Vamos, dónguili espressions y celebraré que fassi forsa adelantos.

Y deixantla ab la paraula á la boca vaig tirar carrer amunt filosofant sobre la *gloria* d'aquest partiquin, que si fa no fa, es de la mateixa classe de la qu'adquireixen avuy molts *celebritats* oficials.

Pero, ja ho veig, si no corra ví llegítim, quin remey 'ns queda sino beure campetxo y fuxina?

Si la gloria d'avuy es de guardarropia, quin remey tenim mes qu'acceptarla?

Quan apurém lo ví mistificat contrayém la boca.

Quan 'ns traguém aquesta gloria també la contrayém.

Per'riurer.

SERRALLONGA.

DIANA

SONET

SOLEN dir que al saber ab las grans penas que tenia los fills sa pobre mare, decidí viure casta y pura, encare que d'aymants n'hi sortissin á dotzenas.

Cassava animalets de molts menas; ab los homes la noya era molt rara, puig feu perdre á Acteon perque en nit clara la sorprengué en lo bany ab altrás nenas.

Li agradava 'l cassá y no ser cassada; mes, després, pels del cel fou disfamada veyentla ab Endimion molt amorosa.

Quantas n'hi ha com aquesta Deesa hermosa, que guardant castedat volen fer veure... lo que sense probarho no 's pot creure.

A. ROSSELL.

LAGARTIJOS

Densá que 'l *cornudament* famós kalifa de "Córdoba" 's despedeix del toreig per entregas y 's talla la qua de tros en tros, ja té successors.

Vull dir que de Lagartijos 'n sobran.

Lo *Curro* de las Corts, lo *Pinchao* del Poble Séch, lo *Gachó* de Sans y 'l *Salao* de la Barceloneta 's fán de... *dallonsas* ab en Lagartijo y ab tots 'ls *diestros* y *siniestros* andalusos; y aixó que 'l *Curro* es esquerrá.

No farà cap falta lo mestre cordobés, segons ells; un torero á certa edat que 's dési.

¡Lagartijos ray! Van á puntadas de peu.

Y després!.. ¿Qué hi entenia ell á torear?... Sino que es alló; *cobra fama*... ¿m' entenen?

A n' els que han de *succehir* á n' en Lagartijo, dei-xéulos anar; donéulos una *capa*, (si fá fret) y 'ls *trastos*, y son capassos de fer recular al *múra* més ben *armat*.

Contempléulos per la Rambla als Lagartijos en perspectiva; ab sa *payola* de color de cendra, ab los seus pantalons á punt de reventar, ab aquell *pá y bous* planxat y ab aquell *meneyo*, se creuhen ser los héroes del sigle.

¡Ay, senyor! Y pensar que aquets *artistas* ab quía ó *coleta*, aquets *mestres* la major part no han anat á estudi!

La Ilustració, per ells, está enfilada dalt d' una *pica*.

Segons la séva lógica, l' home que no sab posar un *par* de banderillas es un infelís, no es ningú.

¡Y vingan *cigalóns* de mansanilla!

¡Y viva Espanya!...

¡Ja 'ls arreglaria jo á n' aquets Lagartijos del porvenir!

Si acabadas las sorts de *varas*, 'ls n' hi dessin á n' ells unas quantas de ben dadas ab una de freixa, no hi haurian tants pretendents.

A n' aquets *espasas* de *redondel* ja 'ls faria fer rotllo ab unas *de á cuarta* al pandero.

De segur que s' haurian acabat 'ls Lagartijos.

Pero, ja que aixó no es fácil que succeheixi, jo 'ls obligaria á dur la *coleta* enganxada ab pastetas al cap-de-vall de la *espinada*, qu' es lo séu puesto, y que 's vejés.

Perque, precisament, la única cosa que de dret, 'ls pertoca dur á tots 'ls Lagartijos haguts y per haver, es aixó.

Quía.

J. BARBANY.

¡Ay, sí!

Densá qu' ella 's morí ¡quanta follia á mon cervell arrassa!...

y callo, y miro y dupto cada día
sens sebrer lo que 'm passa;
y morta y tot, avuy la veig tan bella
com era ans de finí...

No ha mort pel cap, que encara penso en ella.
mes, pel meu goig ¡ay sí!

A. RIUS VIDAL

AMOR

L' amor que s' aviva ab una mirada,
y que 's desfá ab cendra si proba 'l dolor...
—No es aquest, ma bella, ma dolsa adorada,
la flama divina, la flama sagrada.

Que jo 'n dich amor.

Amor que s' olvida si d' unas parpellas
lo gel nos refreda l' incendi del cor...

—En tos ulls no 'l vegi brillants com estrelles
si no vols que 's rompi desfeta en estellas,
La nau del amor.

Amor jo demano, que 'ls sentits fascina;
que á torrents la lava n' esten ab ardor...

—Jo vuy la foguera que los cors calsina,
de flama potent, de flama divina.

D' això 'n dich amor."

Amor que s' inflami sols d' una mirada,
que dongui desfici, que inspire dolor,
com lo que jo sento, ma dolsa adorada;
la flama divina, la flama sagrada,

Que jo 'n dich amor.

PERE J. BONET

TU Y JO

TON amor y 'l meu son, nena,
Igual que 'l del cel y l' aygua,
Semblan junts; mes quan t' hi acostas
Veus sa grandiosa distancia.

Ja veus que algún cop intenta
La mar al cel abrassarse,
Mes ¡ay! troba l' infinit
Com nosaltres á ta mare.

J. ESCACHS VIVED.

UN TIPO FULLERISTA

Es alt y grós, y ab una mala cara
que 'l mes despreocupat, li fa sospetja;
té cotxe y molts caballs igual qu' un metje
y una senyora á mes de nana, rara.

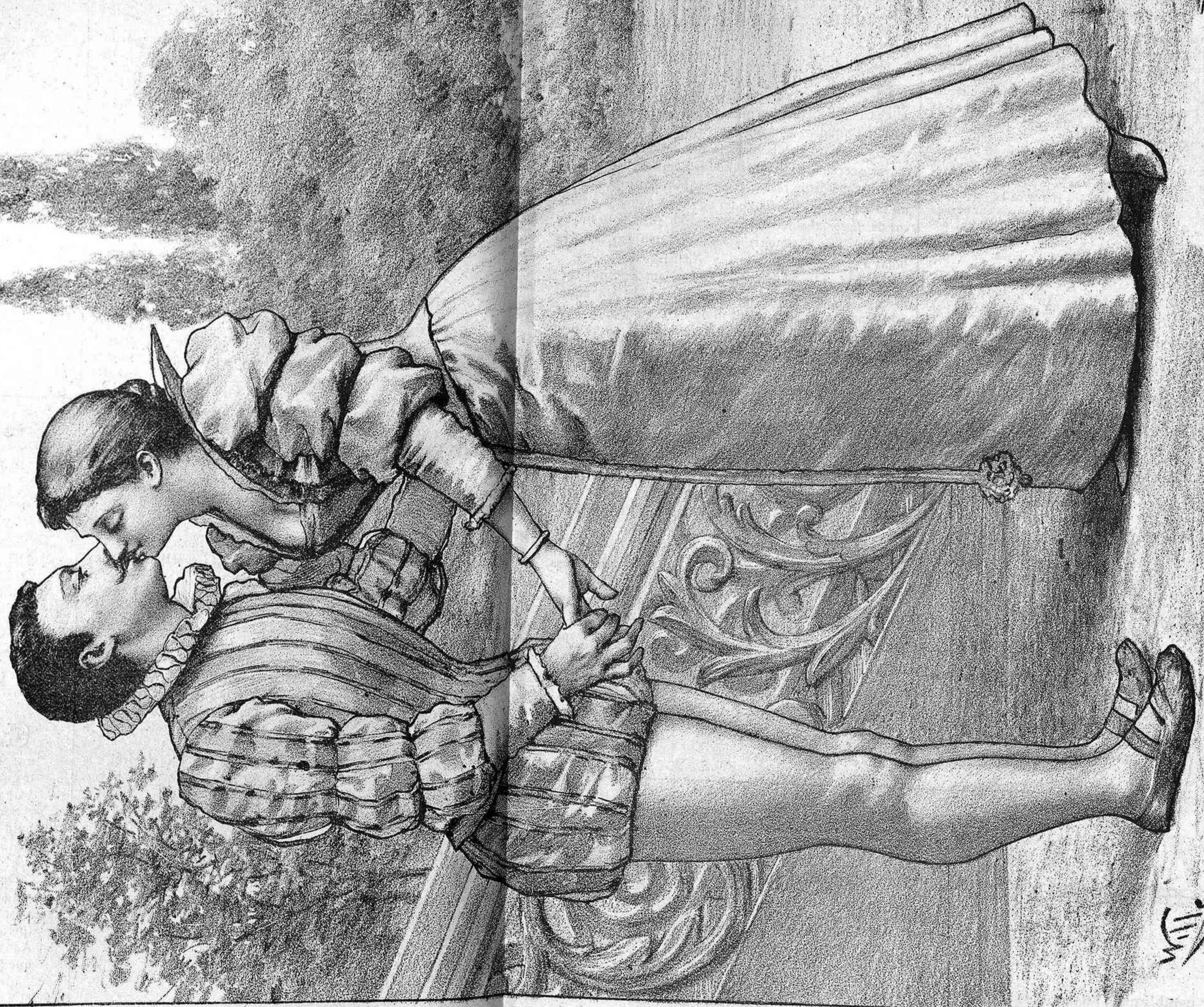
Son modo de pensar, may ningú aclara
puig sent tan sols com es un gran heretje,
fent lo *santucho*, arrenca fins 'l setje
del infelís que no li sab la *tara*.

De día aná al café n' es son recreo
puig allí ab quatre amichs (i) passa l' estona.
Després d' haver sopat, se 'n vá 'l Liceo;
(pero á casa deixant sempre la dona).
Aquest, es un d' aquells, segons 's veu,
que predica per tot, lo que no creu.

J. TARRÉ Y R.

LA TOMA SA

Aixc es la *Lluna de mel*
de 'n Pasqual y la Maria.
No es res de Pornograia,
pero... que 't sembla Manel?

Inspirada de fot. de A. Esplugas.

Teatros

NOVETATS

Ab lo benefici del Sr. Esteve y representació de *En Pól-vora*, acabá dilluns passat la companyia del Sr. Tutau, que ab mes bon desitj que fortuna y acert en estrenos, ha actuat l' hivern passat.

Del bon desitj n' es mostra palpable lo haver efectuat 14 estrenos del nombre que anunciá en lo cartell de comens de temporada, sense contar las que durant lo trascurs de la mateixa, han sigut presentadas.

Al menos si la sort no 'ls ha secundat, pot estar tranqui-la ja que la seua estancia en lo purgatori no será per molts anys, pus ha cumplert bastant de lo promés.

Avuy ab la obra de Breton de los Herreros *La escuela del matrimonio*, s' anuncia la inauguració de la nova temporada que durant los messos de Juny y Juliol, farà l' eminent actor Sr. Mario, aixís es que dit está que los aficionats á veurer obras ben representadas están d' enhorabona.

ROMEA

La comedia en un acte de nostre amich lo Sr. Rocavert, *Sogras del dia*, logrará un bon éxit, sent son autor cridat en escena.

Segons lo Sr. Goula, no pogué presentarse, per no trovar-se en lo teatro.

La despedida que 's féu á la companyia en lo diumenge passat, no pogué ser mes entussiasta, sentant un bon peu pera la próxima temporada qu' ha de donar comens á principis del próxim Septiembre.

Nos permetém observar á la empresa d' aquest popular teatro, que si vol que 'l públich segueixi prodigantli lo favor de que tantas mostrás li té donadas, que tinga mes acert ab las obras qu' es posin en escena y no repeteixi aquesta pléyade d' estrenos *'nyaps*, ja que sols se logra ab aquestos *exabruptos* allunyar als concurrents de bon gust.

Si ho fan aixís que la taquilla los ho *premihi*, ó sino prou qu' ella mateixa 'ls ho *demandará*.

CIRCO ESPANYOL

Pel benefici del intelligent actor Sr. Guilemany s' estrená dissapte passat una comedia en 1 acte y en vers *Joch per taula* del Sr. Reig y Fiol, que va agradar á la concurrencia per los acudits que conté y per la facilitat ab qu' está versificada.

Dita obreta sigué bastant ben interpretada, si bè algún personatge resultá assaynetat sense haver de serho.

Sobtadament ha deixat de formar part de la companyia que dirigeix lo Sr. Borrás, la aplaudida primera actriu senyoreta Concepció Llorente; per qual motiu la Empresa 's vegé obligada, en la funció de la tarde del diumenge, á sustituir la pessa final anunciada, qu' era l' aplaudit saynete del Sr. Barbany, *¡Un petardo!*, per lo juguet S. M.

UN CÓMICH RETIRAT.

LO QUADRO

del Sr. Martí y Alsina

Tots sabém que la comissió del Ateneo va retxassar un quadro, *Lo bany*, del Sr. Martí per pornogràfich, y nosaltres ab la majoria del públich no varém trovar acertada la resolució de la comissió esmentada, puig si s' havia de retxassar per aquest motiu *Lo bany*, no sabém qué s' hauria de fer ab molts quadros y *frescos* del *Escorial* y del mateix *Vaticano*, que ab questió de nuesa y altrás farsiments donan vuyt tantos y las tres bolas á la obra del Sr. Martí y Alsina.

Tot aixó ja 'ns va bé y hasta planyíam al pintor *carbassejat*, diguemho aixís, pero are resulta que á n' aquet bon senyor li hauria vingut molt be la resolució de la corporació de marras si lo públich no li digués *andana*, pus que qui tinga gust de veurer l' obra magna ha de pagar mitxa pesseta d' entrada.

Encara que no ho creyém, sembla qu' aixó hagi sigut un *páguese á la órden* entre la comissió y 'l pintor, pus ab lo que ha passat, lo quadro ha agafat certa celebritat y naturalment qu' ha d' haverhi desitj per part del públich tant sols siga pera darhi lo seu fallo, desitj que lo pintor sembla que ha tractat d' esplotar, ja que are l' exhibeix en lo Saló de Ventas, (carrer de la Portaferriera) *permetentse la modestia* de ferne pagá dos rals.

Estiga segur lo Sr. Martí y Alsina que la nostra mitxa *andola* no l' haurá y com nosaltres 's veu que pensa casi tothóm.

Lo Sr. Casas, (altre dels pintors *carbassejats*) ha estat mes acertat en deixat veurer lo seu, de franch.

A ben segur que si los dos pintors anessin avuy per diputats, lo Sr. Casas ofegaría á vots á son company.

Un aplauso donchis al Sr. Casas y un xiulet al Sr. Martí.

Cadascú lo que siga seu.

CLARA SOL.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitud, tota classe de impressos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc., etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis per' anuncis industrials, menús, programás, etc., etc.

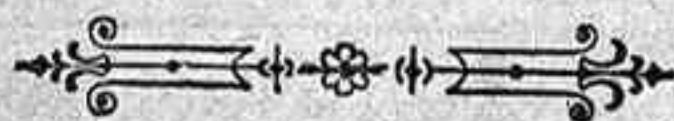
Gran especialitat en carnets pera reunions y Societats.

Diada que, segons l'ama,
plau als joves aixerits,
qu' escama molt als marits
y á las mamás també escama.

Mats 93

¡La professó vá per dins!

I

QIRÓNS que ab ánsia espereu de *Corpus* la gran diada, lo que es per 'questa vegada un xasco os emportareu; en los *Claustros de la Seu* podreu veure ballar l'ou, y també ab un trage nou al simpatic *Yerabó*.

Y... xamflis, fora d' aixó; puig gracias als sers mesquins, aquest any la professó
¡Vá per dins!

II

Baladrers que per tal festa de grans coves carregats, aneu com desesperats cridant ¡Qui... compra ginestal Y 'ls que venen ab ma llesta á las nenas *caramel-los* y vanos als xixaretlos, no espereu negoci bó que havent perdut l'afició á los *actes mes divins* aquest any la professó
¡Vá per dins!

III

Ninetas de hermosa planta qu' espereu ab ansietat escarnir lo pentinat y 'l vestit de la geganta, Sogras que cap gendre aguanta y aguanteu sent batxilleras per veure *creus y banderas* duas horas de plantó, no tindréu tal gloria no, puig ja saben fins los nins que aquest any la professó
¡Vá per dins!

IV

Los que admirable concurs feu de rosas y clavells, casats, viudos y donzells, de la professó en lo curs; deixant tot galant discurs se 'n podeu tornar al llit, ho teniu mal amanit per fer boyra á discreció; s' ha acabat la diversió já que gracias als *butxins*, aquest any la professó
¡Vá per dins!

V

En fi aixerits industrials, pegots, sastres y cerers, modistas y perruquers y altres artistas venals, ¡S' ha acabat de guanyar rals y de fer suar las eynas! puig trovareu ab prou feynas un parroquiá de debó per la senzilla rahó de que ab misteriosos fins, aquest any la professó
¡Vá per dins!

VI

Y no obstant y aixó veurém alguns *tipos* importants fent ab descaro 'ls *gegants* per si *ginesta* 'ls tirem; de *trampas* no escaparem ni tampoch de garrotadas, empentas y trapitjadas. Sent aixis per tal rahó, preparém tots un bastó contra 'ls *déspotas mesquins* que aquest any la professó,
¡Vá per dins!

JOSEPH M.ª CODOLSA.

Una noticia que no podém ni volém creure:

Diu que una pobre dona que no podia donar mamar al seu fill, va presentarse á las oficinas de la Catedral per la partida de baptisme, sens qual requisit, no podia

ser admesa en la casa de Maternitat.

Com la pobre mare no tenia las 4'75 pessetas que costava recullir aquell document, sembla, segons un colega, que lo capellá encarregat del despatx va dir á la infelís que si no podia dar mamar al seu fill lo tirés al carrer.

Si ho va dir, per Sant Miquel, que fins pensarho exaspera...

Si jo sigués de Sant Pere no 'l deixava entrar al Cel.

Los que no hagin pagat la contribució lo 31 de Maig tindrán que ferho ab recárrech.
Llenya! sempre llenya!
Oh... espereus... are vindrá lo Sant Cristo gros.

En la present setmana deurá procedirse al embarg dels bens (qui 'n tingui) dels que no s' hagin provist de las cédulas personals.

Lo delegat d' hicenda ja ha demanat *quart y ajuda* al gobernador.

'Ns sembla que veurém reproduhir mes d' una vegada l' última escena de *Qui... compra maduixas?*

Preparat, cabo Lucas!

Lo Sr. Gobernador ha remés al ministre, *favorablement* informada, la sollicitud demanant que 's concedeixin honors reals als restos de Ramón Berenguer III lo *Gran*.

Si ressucités lo bon comte quin tip de riure 's faría...
De fástich!

Telegrafian de Pamplona que s' ha celebrat una imponent manifestació contra los projectes d' Hicenda.

A Tudela han fet lo mateix.

Aquí no; aquí som richs y ja poden apretar.

Fins nos deixém apretar per *los de casa*...

Que be va dir l' *inventor* d' alló:

Los pueblos esclavos lo son porque merecen serlo.

¡Tóquila!

Aquest dia deya un qu' ha declarat la riqueza oculta á un altre que no ho ha volgut fer:

—Noy... mira que rebrás!

Y l' altre va contestarli:

—Noy... mira qu' has rebut!

Y ben mirat, aquest tenia rahó.

Ha reventat un dels canóns de fira de la nao *Santa Maria* ferint á dos marinos.

Aixó sí... tot 'ns ho contruheixen de *parroquia*.

Be... Ja ho veig!... paguem tan poca contribució que no n' hi ha pera rés.

Ya ho saben.

Tenim una *fábrica* de café provehadora de la Real Casa y ab lo seu corresponent dictámen facultatiu.

Es á quan ja 's podia arribar.

Després d' aixó no cal pas que demanem análisis de las especies alimenticias, puig á n' aquest pas aviat veurém targetas ab lo següent rótol:

CARA, GROIXUDA Y C.^a

fabricants de sucre de guix ab patent d' invenció, recomenat per totas las Academias de medicina d' Europa.

¿Apaguém?

NO TARDARÉM EN PUBLICAR LA 2ª PART DE LAS MEMORIAS DE UN BOLERO, y á tal fi aném recullint alguns datos molt interessants.

PER UN BES!

Perque vaig donarte un bes,
't mostras tan ressentida?

Vina, joya de ma vida,
escoltam un xich no mes.

Vull calmar lo desconsol
que mostras ab tal vivesa,
y lo dolor qu' ha fet presa
en lo teu cor sens condol.

Fer un bes, no es cap pecat;
al contrari, es expressió
sencilla de estimació;
es del amor un esclat.

Ab això no hi ha perill:
¿no observas com besa y mima,
tòt per lo molt que l' estima
una mare á n'al seu fill?

Donchs per la rahó mateixa
vaig donarte 'l bés aquell;
perque sigués lo sagell
de la passió que no 'm deixa
nit ni dia sossegar
y que mentres jo respiri
quasi ratllant en deliri
fermament s' ha d' aguantar.

Sossegat, donchs, al instant
y desterra los agravis;
puig per un *refréch* de llábis
vamos, que no n' hí ha per tant.

Y menos siguent com es,
per las causas que t' he dit;
pera calmar lo neguit
del meu cor y per rés mes.

Ab aixó ja tens las claus,
del secret, si ho trovas dú;
filleta, dom un bes tú
y aixis haurém fet las paus.

V. PADRÓS VIDAL

Lo *diumenge* tingué lloch á Reus la segona assemblea catalanista baix la presidencia del Sr. *Permanyer*, assistint hi cent delegats de comarcas catalanas.

Que 's pensan que van parlar del mal estat de la provincia aixafada dels pagos que casi no pot soportar?

Que creuen que van estudiar lo modo de contrarrestar aquest sistema d' invassió madrilenya qu' aniquila á la treballadora Catalunya?

Cá... no senyor. La síntesis de la cosa va ser que tothom ha de menjar l' escudella y carn d' olla catalana, y lo clásich romesco. Que 's prediqui en *catalá*, que 'ls advocats en *catatá* informin, y que los ajuntaments nos dobleguin las costellas en *catalá*.

Y després de molts discursos en la llengua d' *Ausias-March* y 'n *Joseph de las Llántias*, va aixecarse la sessió creyent haver fet alguna cosa de profit.

La patria está salvada!

L' arcalde de Bilbao ha denegat la autorisació qu' havia sollicitat l' agent executiu de las cédulas personals pera penetrar en los domicilis á embargar als que no posseheixen aquest document.

¡Bravo!

Aun hay... alcaldes, Veremundo!

CORRESPONDENCIA

Anirá: Quimet Borrell, J. Escachs, A. Socías, Ll. Salvador, R. Estruch.

Algo de A. Bosch, B. Lliure.

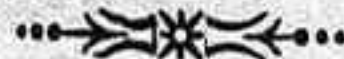
J. Staramsa: Vaja, noy, tens un talent
que quasi be 't perts de vista;
Molts recados del *caixista*
que diu que 't tindrà present.

P. S. Si segueix fent las estrofas
del modo qu' aquestas son,
ja te segú un panteón
de palla, ofals y garrofas.

Lo demés no vá.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del *periódich*, carrer de Sant Ramon, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

D. SAMUEL SOMNIANT

Aquesta lliga malvada
la qual jo he organitzat
a fi d'extinguir l'odiosa
total, la immoralitat,
me sembla que al millor dia
s'estrellarà d'un plegat,
anantsen aixís a pico
per tota una eternitat.
Com *dos*? si en lloch de dar llum,
en compte de sé 'ls primés
en moral, som pel contrari
pornogràfics en excés?
En mal hora la *hu quart quinta*
hem suscitat ¡voto a dell!
no hem reflexionat que 'l públich
ja dos té llana al clatell!
Moltas n'hem fetas fins ara,
si l'una gran, l'altra mes:
per lo qual ningú 's *quart quinta*
de nosaltres, al revés.
A cada punt nos critican
anant al *ters* frequentment
fan públicas nostras faltas
pintantnos horriblement.
Y si ara aixís procedeixen
ignorant molt del que fem,
¡ay del dia qu'el Criador
permeti que 'ns enfonzem!
¡Ay si 'l públich ab lo temps
averigua per dissort
que som llops vestits d'ovella,
que som cristiáns sense cor!...
Jo exposaré 'ls meus companys
que no es prudent persistir
en nostre infernal propósit,
perque haurem de sucumbir.
Los diré qu'hem de suspendre
los registres, que pleguem
lo ram, puig que del contrari
tots plegats hi perderem
per molts conceptes; los uns,
no 's podran més recrear
ab las pinturas qu'ells diuen
los fan del mon olvidar.
Los altres, a certas horas
s'haurán d'abstenir d'anar
a fer las visitas diarias
si no volen fracassar.
Aquells, *dos* podran com ara
explotar de mil maneres...
¡y jo hauré de renunciar
las pobretas *estangueras!*...

RAMÓN DE MASQUEFA

CORPUS

—¿Senyor gegant, com es qu' avuy no porta la reixeta?

CONVERSA

—¡Quina mar, Timoteo, mes esbalo-
tada!
—Oh sí! Quanta engunia deu passar
la Pepa que té un fill qu' actualment
fa viatjes a l' Habana.
—¡Un fill! ¿Quin?
—Buscaho, que jo mateix t' ho he
dit.

LLEROTRAN.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada. — *Si no*
Anagrama. — *Sila — Lisa*
Problema. — $1 \times 2 \times 3 = 6$
 $1 + 2 + 3 = 6$
Logogrifo numérich. — *Isabel*
Trenca-caps. — *Homobono*

BIBLIOTECA POPULAR CATALANA

Volúm III.

CAPS Y TREVAS

ARTICLES LITERARIS DE JOAN PONS Y MASSAVEU

— UN TOMO DE 200 PLANAS, PREU: DOS RALS —

Los Srs. Corresponsals poden demanar los que desitjin en la Admi-
nistració d'aquest periódich, 5, Carrer Sant Ramón, 5.